

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul "Mihai Eminescu" din Soroca

"Aprobat"

Directorul Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

 Tatiana Vișniovaia

18 februarie 2019

Curriculum la disciplina
F.01.O.012 Solfegii I

Specialitatea:
11220 Educația timpurie

Calificarea:
Conducător muzical

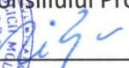
2019

Aprobat:

la sedința Consiliului Profesorat al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca, din 18 februarie 2019

Director

 Tatiana Vișniovaia

Autor:

Tacu Anatol, grad didactic unu, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Recenzent:

Virgilia Celac, profesor, grad didactic superior, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei	4
IV. Administrarea disciplinei	4
V. Unitățile de învățare.....	4
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	6
VII. Studiu individual ghidat de profesor	6
VIII. Lucrările de laborator recomandate	8
IX. Sugestii metodologice	8
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	10
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

În sistemul general de instruire muzicală, solfegiu ocupă un loc deosebit, deoarece anume la lecțiile de solfegiu se modelează, se dezvoltă auzul muzical, simțul ritmic și alte calități auditive care sunt absolut necesare viitorilor conducători muzicali în instituțiile preșcolare.

Proiectarea programului de studii constituie un punct aparte în dezvoltarea deprinderilor și abilităților necesare pentru formarea specialistului formativ și responsabil. În acest context, solfegiul are menirea de a forma un profesionist înzestrat cu un ansamblu de competențe funcționale ce îi vor permite să facă față cerințelor societății contemporane.

II. Motivația și utilitatea disciplinei pentru pregătirea profesională

În cadrul lecțiilor de solfegiu elevii vor achiziționa deprinderi practice de solfegiere, vor cunoaște metode de întrebuințare practice a solfegiului din diferite perspective. Unitatea de curs Solfegiu I constă în formarea deprinderilor de intonare corectă a gamelor, treptelor, intervalelor, acordurilor, secvențelor, manifestarea deprinderilor auditive, înscrierea dicteului muzical. Astfel lecțiile de solfegiu contribuie intens la educarea capacităților muzicale a elevilor.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

CS1. Formarea capacităților de exprimare prin muzică;

CS2. Formarea capacităților de receptare a muzicii;

CS3. Descoperirea de către fiecare elev a noțiunilor din domeniul artei muzicale;

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
I	30	-	15	15	Examen	1

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Treptele principale ale SMG. Sistemul octavelor	
UC1.1 Intonarea cu denumirea silabică a sunetelor.	1.1 Denumirea silabică a sunetelor. 1.2 Sistemul octavelor.
2. Aranjarea notelor pe portativ	
UC2.1 Orientarea în scrisul pe portativ.	2.1 Portativul- variantă contemporană. 2.2 Reprezentarea grafică a înălțimii sunetelor.
3. Cheia de vioară - cheia sol	
UC3.1 Însușirea raportului dintre portativ- cheie- înălțime	3.1 Cheia – suport de indentificare a înălțimii sunetelui.
4. Durata sunetului	
UC4.1 Indentificarea duratei sunetului.	4.1 Însușirile semnificative simbolurilor de durată. 4.2 Reprezentarea grafică a duratei sunetului.
5. Măsura 2/4	
UC5.1 Decodarea unităților metrice cu un singur accent. UC5.2 Solfejierea melodiilor la 2/4.	5.1 Unitatea metrică din 2 timpi. 5.2 Măsura binară 2/4 în textele muzicale.
6. Optimile la 2/4	
UC6.1 Indentificarea raportului dintre durata timpilor metrice și optimile în măsura 2/4.	6.1 Raportul dintre timpii metrice și măsura 2/4.
7. Ortografia optimilor în textele muzicale.	
UC7.1 Însușirea normelor de grupare a optimilor în raport cu timpii metrice de o pătrime.	7.1 Ortografia grupării optimilor în muzica instrumentală și vocală.
8. Modul major și modul minor	

UC8.1 Definirea conceptului de mod.	8.1 Noțiunea de mod. 8.2 Major/minor – structuri diferite, varietatea sonoră.
9. Gama do major	
UC9.1 Definirea noțiunii de gamă.	9.1 Noțiunea de gamă. 9.2 Modul major cu tonica do.
10. Trisonul tonicii	
UC10.1 Nominalizarea sunetelor din structura trisonului.	10.1 Trisonul – consunare din 3 sunete. 10.2 Trisonul tonicii.
11. Sensibilele	
UC11.1 Aprecierea funcțională a treptelor modului.	11.1 Funcționalitatea treptelor modului. 11.2 Sensibilele modului.
12. Semitonul și tonul.	
UC12.1 Definirea noțiunii de interval. Identificarea tonurilor/semitonurilor pe treptele modului.	12.1 Noțiunea de interval. Noțiunea de ton/semiton.
13. Diezul, bemolul, becarul.	
UC13.1 Definirea funcțiilor textuale ale semnelor de alterație. Identificarea însușirilor funcționale ale semnelor de alterație.	13.1 Semnele de alterație. Însușirile funcționale ale semnelor de alterație.
14. Semnele de alterație constitutive și accidentale.	
UC14.1 Decodarea însușirii funcționale ale semnelor de alterație din text.	14.1 Semnele de alterație textuale și efectul lor.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1	Treptele principale ale SMG. Sistemul octavelor.	2	-	1	1
2	Aranjarea notelor pe portativ	2	-	1	1
3	Cheia de vioară - cheia sol	2	-	1	1
4	Durata sunetului	2	-	1	1
5	Măsura 2/4	2	-	1	1
6	Optimile la 2/4	2	-	1	1
7	Ortografia optimilor în textele muzicale	2	-	1	1
8	Modul major și modul minor	4	-	2	2
9	Gama do major	2	-	1	1
10	Trisonul tonicii	2	-	1	1
11	Sensibilele	2	-	1	1
12	Semitonul și tonul.	2	-	1	1
13	Diezul, bemolul, becarul	2	-	1	1
14	Semnele de alterație constitutive și accidentale	2	-	1	1
	Total	30	-	15	15

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborare	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Treptele SMG. Sistemele octavelor.			
1.1 Identificarea treptelor SMG.	Studiu de caz. Identificarea treptelor SMG.	Prezentarea argumentată	Săptămâna 1
2. Aranjarea notelor pe portativ.			
2.1 Reprezentarea grafică a înălțimii sunetelor.	Prezentare. Orientare în scrierea corectă a notelor pe portativ.	Prezentare individuală.	Săptămâna 2
3. Cheia de vioară / cheia sol.			

3.1 Cheia sol și funcția ei.	Prezentare Demonstrarea individuală a însușirii funcției cheii.	Prezentare individuală.	Săptămâna 3
4. Durata sunetului.			
4.1 Definirea însușirii de durată a sunetelor.	Demonstrare. Solfegiere cu tactare și organizare ritmică corectă.	Prezentare publică a demonstrării.	Săptămâna 4
5. Măsura 2/4			
5.1 Măsurile simple	Prezentare Solfegiere cu tactare la 2/4 în tempouri variate.	Prezentare individuală.	Săptămâna 5
6. Optimile la măsura de 2/4			
6.1 Duratele mărunte în textele muzicale.	Studiu de caz: Exersări de înscriere a duratelor mici din diferită perspectivă de interpretare.	Susținerea prezentării.	Săptămâna 6
7. Ortografia optimilor în melodiile instrumentale și vocale.			
7.1 Condiții de grupare a optimilor.	Rezumat scris. Realizări de grupare cu optimi.	Prezentare publică a rezumatului.	Săptămâna 7
8. Modul major/minor			
8.1 Noțiunea de mod.	Studiu de caz: Specificul sonor în melodiile cu moduri diferite.	Prezentarea argumentată.	Săptămâna 9
9. Gama C- dur			
9.1 Noțiunea de gamă	Prezentare: Solfegierea melodiilor în C-dur	Prezentare individuală	Săptămâna 10
10. Trisonul tonicii.			
10.1 Decodarea componenței structurale ale trisopnurilor.	Rezumat scris. T- centru tonal.	Prezentare publică.	Săptămâna 11
11. Sensibilele			
11.1 Decodarea funcțională a treptelor modului.	Prezentare: Informații despre funcționalitatea treptelor modului.	Prezentare publică.	Săptămâna 12
12. Semitonul/Tonul			

12.1 Noțiunea de interval.	Studiu de caz: Identificarea mărimii secundelor dintre treptele modului.	Prezentare publică.	Săptămâna 13
13. Diezul, bemolul, becarul.			
13.1 Semnele de alterație	Studiu de caz: Decodarea semnificațiilor semnelor de alterație.	Prezentare publică.	Săptămâna 14
14. Semnele de alterație constitutive și accidentale.			
14.1 Decodarea semnelor de alterație.	Studiu de caz: Orientarea în sensul semnificativ a alterațiilor.	Prezentare publică.	Săptămâna 15

VIII. Lucrările de laborator recomandate

La unitatea de curs solfegiu se va propune elevilor realizări practice axate pe subiectele studiate cu scopul de ai antrena pe elevi în însușirea practică și dobândirea deprinderilor și competențelor necesare în activitatea proprie de viitor. În activitatea de sinestătoare a elevilor se va recomanda continuarea și întărirea lucrului pornit în clasă prin exersări teste care ar completa activitatea didactica cu noi informații, deducții proprii ca posibile convingeri în activitatea lor proprie.

IX. Sugestii metodologice

În pofida exploziilor noilor tehnologii și accesul la informație, formarea competențelor la elevi cere modificarea metodelor și principiilor de lucru în auditorii la unitatea de curs.

La etapa inițială de formare a cadrelor didactice pentru educație și dezvoltare se vor aplica:

- Metode de transmitere și însușire a cunoștințelor:
 - Expozitive: povestirea, deservirea, explicarea, interpretarea etc;
 - Conversative: conversația , discuția colectivă, brainstormingul, dezbateră etc;
 - Metode de comunicare.
- Metode de explorare și descoperire:
 - Expunerea didactică, demonstrarea simularea de caz/situație, acumularea repertoriului;
 - Metode de explorare directă: observarea sistematică și independentă;
 - Metode de explorare indirectă: demonstrația manifestațiilor audio/video, graficilor, proiecțiilor;
- Metode specifice învățământului muzical:
 - Metoda anticipării și devenirii la materia de studiu, metoda creării ambianței artistice, metoda reflecțiilor în contextul diverselor modalități;

- Metode de activizare a procesului de educație muzicală: metoda percepției asociate, metoda arhitectonică, metoda hermeneutică, metodele practice de interpretare – receptare;
- Metode interactive de predare/învățare: evocare –realizare a sensului – reflecție – extensie, știu- vreau sa știu – am învățat, predarea complementară;
- Metode ale acțiunii muzicale, activizarea gândirii productive, relaționarea artistică a limbajului muzical și vorbit, interiorizarea sensurilor muzicale.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Fiind o secvență obligatorie pentru măsurarea și aprecierea subcompetențelor propuse de curriculumul centrat pe competențe; evaluarea propune deplasarea accentului de la evaluarea rezultatelor finale ale învățării, la procesul de învățare curentă. Principiul de bază al evaluării autentice îl constituie conceptul de educație centrată pe elev și autenticitatea demersului.

Dacă modelul clasic impune evaluarea performanțelor finale ale elevilor, atunci modernizarea evaluării ne orientează spre evaluarea bazată pe legătura dintre experiențele concrete de viață și ceea ce se învață la lecție.

Proba finală, testul nu va fi prioritar în motivațiile pedagogice. Se va insista asupra datelor calitative de moment, atunci când elevul greșește sau execută la cel mai înalt nivel. Clasamentul celor mai buni elevi poate fi substituit de o serie de activități , ce vor încuraja autoaprecierea, autosugestia. Vor fi încurajate demersurile formative astfel extinse conceptului de evaluare de la clasic spre constructiv va urmări următoarele tipuri de evaluare:

- Evaluarea dirijată de profesor- sarcini clare formulate în fața elevilor de care vor ține cont și care nu vor permite interpretări opace/libere;
- Autoevaluarea – participarea la propriile performanțe. Compararea rezultatelor de evaluare proprie cu cele realizate de profesor vor crea climatul activităților eficiente de recuperare a erorilor și dezvoltare a capacităților;
- Evaluarea reciprocă – antrenarea elevilor în aprecierea rezultatelor colegilor ca o condiție optimă a dezvoltării, asigurându-se socializarea grupului de elevi și intensificarea convingerilor proprii.

Metode și tehnici de evaluare

Metode tradiționale, chestionare, lucrări scrise/orale, teste de cunoștință, interogare frontală. Metode complementare: observarea sistematică a comportamentului elevilor, portofoliu. Prin metode tradiționale(obiectiv-directe) se va evalua:

- Volumul de cunoștințe teoretice - metodice de specialitate acumulate de elevi/ studenți;
- Cultura interpretativă;
- Capacitatea de analiză/ aplicare a cunoștințelor în activitatea practică;
- Performanțele obținute în activitatea de învățare/ predare/autoevaluare;
- Nivelul evoluției în dinamică a aptitudinilor muzicale.

Prin metode complementare (intuitiv-indirecte) vor fi evaluate:

- Atitudinea elevilor față de arta muzicală, profesia aleasă;
- Interesul/pasiunea pentru muzică

- Activitatea extracuriculară a elevilor;
- Nivelul general de cunoaștere a evenimentelor muzicale/cultural/artistice;

În dependență de funcțiile evaluării, pe parcursul studierii se vor utiliza următoarele tipuri de evaluare:

- Evaluarea inițială organizată la începutul unei secvențe de instruire- estimare a șanselor de reușită a elevilor într-o secvență de instruire;
- Evaluarea formative -continuă – aprecierea modalităților de învățare a elevilor, detectarea dificultăților/obstacolelor de învățare în cadrul lecțiilor;
- Evaluarea sumativă- aprecierea rezultatelor elevilor în cadrul controlului tematic al unui modul/semestru;
- Evaluarea la examen aprecierea cunoștințelor deprinderilor și dexterităților elevilor pentru tot programul cursului studiat.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Resursele necesare pentru predarea unității de curs solfegiu sunt:

- ✓ Instrument muzical;
- ✓ Tablă, cretă;
- ✓ Caiete de note , creion, radieră;
- ✓ Mape, colaje;
- ✓ Calculator portabil.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. d/o	Denumirea resursei	Locul consultării resursei	Numărul de exemplare
1	Țurcanu L.F, Doga E D Teoria elementară a muzicii Chișinău 1991	Biblioteca Colegiului "Mihai Eminescu", Soroca	12
2	Țurcanu Abecedarul muzicii și solfegiu Chișinău 1993-1995	Biblioteca orășenească centrală. Soroca	14
3	<i>Curriculum pentru educație timpurie</i> , Aprobata la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1699 din 15 noiembrie 2018).	Biblioteca Colegiului "Mihai Eminescu", Soroca	1